

พะยอม

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Shorea roxburghii* G.Don

วงศ์ : DIPTEROCARPACEAE

ชื่ออื่น : กะยอม (เชียงใหม่) ขะยอม (ลาว) ขะยอมดง พะยอมดง (เหนือ) แคน (ตะวันออกเฉียงเหนือ ลาว) เชียง เชี่ยว (กะเหรี่ยง เชียงใหม่) พะยอม (กลาง เชียงราย) พะยอมทอง (สุราษฎร์ธานี ปราจีนบุรี) ขางหยวก (น่าน) สุกรม (กลาง)

พรรณไม้ประจำจังหวัด : พัทลุง

ลักษณะทั่วไป : เป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ลำต้นสูง 15 - 30 เมตร และมีเนื้อไม้แข็ง สีเหลืองอ่อนแกมสีเขียว ใบเป็นใบเดี่ยว สีเขียว แผ่นใบรูปมนรี เรียงสลับ ปลายใบแหลม โคนใบสอบ ขอบใบเรียบ ท้องใบเป็นเส้นแขนงใบนูนมองเห็นชัด ออกดอกเป็นช่อขนาดใหญ่ สีเหลืองอ่อนและมีกลิ่นหอม ผลเป็นรูปรีกลับเลี้ยวเจริญไปเป็นปีกคล้ายผลยาง มีปีกยาว 3 ปีก ปีกสั้น 2 ปีก

การกระจายพันธุ์ : พบตามป่าเบญจพรรณแล้ง และชื้น ตลอดจนป่าดิบที่มีดินเป็นดินทราย โดยพบทั่วไปแทบทุกภาค ที่ความสูงจากระดับน้ำทะเล 60 - 1,200 เมตร

ออกดอก : กุมภาพันธ์ - มีนาคม ผลแก่ มีนาคม - พฤษภาคม

การขยายพันธุ์ : โดยการเพาะเมล็ด

ประโยชน์ : ปลูกเป็นไม้ประดับ เนื้อไม้ ใช้ในการก่อสร้างเครื่องเรือน ต้น น้ำต้มเปลือกต้น กินเป็นยาฝาดสมาน แก้ท้องเดิน และลำไส้อักเสบ เปลือก มีรสฝาดใช้เป็นยาสมานลำไส้ ประสมเป็นสารกันบูดในเครื่องหมักดองบางชนิดและกินกับหมากได้ ชันใช้ผสมน้ำมันทาไม้ยาเรือ ดอก ใช้เข้าเป็นยาหอม แก้ลม บำรุงหัวใจ และลดไข้ ดอกอ่อน นำมาต้มหรือยาก็ได้

